ROLUL INSTANŢEI DE JUDECATĂ ÎN PROCEDURA DE EXECUTARE SILITĂ CIVILĂ

Andreia SEVERIN

CZU: 347.952 andreiaseverin15@gmail.com

The essential functions of the court in the enforcement process is a critical legal mechanism ensuring the implementation of judicial decisions and the protection of the rights of both creditors and debtors. The court oversees the entire enforcement procedure, issuing enforceable titles and supervising the actions of judicial executors. It intervenes in disputes and objections raised by the involved parties, ensuring the legality and fairness of the enforcement measures. Additionally, the court's role in the recognition and enforcement of foreign judicial and arbitral decisions is crucial, verifying compliance with national and international regulations to protect the rights of all parties involved.

Instanța de judecată are un rol fundamental în procedura de executare silită, fiind garantul aplicării hotărârilor judecătorești și al protecției drepturilor tuturor părților implicate. În cadrul acestui proces, instanța emite titlurile executorii și supraveghează activitățile executorilor judecătorești, intervenind pentru a soluționa contestațiile și obiecțiile părților, asigurând astfel un proces legal și echitabil.

Executarea silită este privită ca o totalitate de norme juridice, constituite într-un sistem, ce reglementează mecanismul de aducere a situaţiei de fapt a raportului juridic litigios în deplină concordanță cu dispozitivul hotărârii judecătorești care a tranşat cu puterea lucrului judecat litigiul dintre părţi [1].

Aceasta include etapele de obținere a unui titlu executoriu, inițierea executării și aplicarea măsurilor coercitive cum ar fi sechestrul bunurilor, poprirea veniturilor și vânzarea bunurilor debitorului. Codul de Executare al Republicii Moldova reglementează în detaliu aceste proceduri, stabilind clar atribuțiile și responsabilitățile executorilor judecătorești și ale instanțelor de judecată.

Executorii judecătorești au un rol crucial în inițierea și desfășurarea procedurii de executare silită, însă acțiunile lor sunt strict supravegheate de instanțele de judecată. Instanța este responsabilă de emiterea titlurilor executorii și de monitorizarea întregului proces pentru a asigura că drepturile tuturor părților implicate sunt respectate.

Instanța de judecată are rolul de a supraveghea desfășurarea procedurii de executare silită, asigurând legalitatea și corectitudinea acesteia. În acest sens, instanța soluționează contestațiile și obiecțiile ridicate de debitor sau de alte persoane interesate, examinând legalitatea măsurilor de executare adoptate de executorii judecătorești. Prin intermediul acestor intervenții, instanța protejează drepturile părților implicate și asigură respectarea principiilor de proporționalitate și echitate.

Instanța de judecată are un rol specific ca subiect în procedura de executarea. Instanța nu își regăsește rolul în executarea directă a măsurilor de executare, ci în realizarea controlului judiciar, fie înainte de emiterea documentului executoriu, după sau în timpul procedurii de executare. Controlul se referă la schimbarea modalității de executare, explicarea unui document executoriu sau soluționarea contestațiilor împotriva actelor sau acțiunilor/inacțiunilor executorului judecătoresc[2].

Astfel, rolul instanței este esențial pentru a preveni abuzurile și pentru a asigura că executarea silită se desfășoară într-un mod just și echitabil.

Instanța de judecată intervine în diverse momente ale procedurii de executare silită pentru a proteja drepturile și interesele legale ale participanților și ale terțelor persoane afectate de măsurile de executare. Un exemplu semnificativ este procesul de încuviințare a executării silite, unde instanța verifică legalitatea titlului executoriu și a cererii de executare înainte de a permite inițierea măsurilor coercitive.

Pe parcursul procedurii de executare, instanța soluționează contestațiile la executare, care pot privi diverse aspecte ale procesului, cum ar fi legalitatea actelor de executare, evaluarea bunurilor sechestrate sau distribuirea sumelor obținute din valorificarea acestora. În acest context, instanța asigură protecția drepturilor legale ale tuturor părților implicate, inclusiv ale debitorului, creditorului și terților afectați.

În cazul executării hotărârilor judecătorești și arbitrale străine, instanțele de judecată joacă un rol crucial în verificarea îndeplinirii condițiilor necesare pentru recunoașterea și executarea acestora. Republica Moldova, ca parte la diverse convenții internaționale, are reglementări specifice care facilitează acest proces, asigurând respectarea drepturilor părților implicate.

Instanța verifică dacă hotărârile străine îndeplinesc condițiile prevăzute de legislația națională și de tratatele internaționale pentru a acorda exequatur-ul, necesar pentru recunoașterea și executarea acestora pe teritoriul Moldovei. Acest proces implică o analiză detaliată a compatibilității hotărârii străine cu ordinea publică internă și a respectării principiilor de echitate și justiție.

Instanța de judecată joacă un rol central în procedura de executare silită, asigurând legalitatea și echitatea procesului și protejând drepturile părților implicate. Prin supravegherea acțiunilor executorilor judecătorești și soluționarea contestațiilor la executare, instanța contribuie la un proces de executare echitabil și eficient.

Instanța de judecată joacă un rol central în procedura de executare silită, asigurând legalitatea și echitatea procesului și protejând drepturile părților implicate. Prin supravegherea acțiunilor executorilor judecătorești și soluționarea contestațiilor la executare, instanța contribuie la un proces de executare echitabil și eficient.

Este esențială îmbunătățirea continuă a legislației și practicilor judiciare pentru a optimiza procedura de executare silită și a proteja mai bine drepturile cetățenilor. Printre recomandările pentru optimizarea acestui proces se numără revizuirea periodică a reglementărilor legale, formarea continuă a executorilor judecătorești și a magistraților și promovarea unei colaborări mai strânse între toate părțile implicate în procesul de executare. Printr-o astfel de abordare, se poate asigura un sistem judiciar

mai eficient şi mai just, care să răspundă nevoilor cetăţenilor şi să contribuie la respectarea drepturilor şi obligaţiilor acestora.

În concluzie, instanţa de judecată este pilonul central al procedurii de executare silită, garantând un proces legal şi echitabil, protejând drepturile părţilor şi asigurând aplicarea efectivă a hotărârilor judecătoreşti. Optimizarea continuă a acestui proces prin îmbunătăţirea legislaţiei şi practicilor judiciare este esenţială pentru un sistem judiciar eficient şi just, capabil să răspundă provocărilor moderne şi să protejeze drepturile tuturor cetăţenilor.

Referinţe:

1. MALYSHEV, K. Kurs grazhdanskogo sudoproizvodstvo [Cursul procedurii civile]. Volumul III. Sankt Petersburg: Stasyulevich, 1879, p.373. 448 C
2. S. Zilberstein, V. M. Ciobanu, Tratat de executare silită, Ed. Lumina Lex, Bucureşti, 2001, p. 3 Deleanu, Tratat de procedură civilă, ed. a III-a revăzută, completată, actualizată, vol. al II-lea, Ed. Servo-Sat, Arad, 2003, p. 538; V. M.